

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΚΔΑ 10.12.2014

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Ομιλία Εθνικού Συντονιστή Καταπολέμησης της Διαφθοράς, κ. Ιωάννη Τέντε

I. Αρχή της νομιμότητας. Έλεγχος νομιμότητας και διαφθορά

Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, κάθε διοικητική ενέργεια πρέπει να είναι σύμφωνη και εναρμονισμένη με τους κανόνες δικαίου που διέπουν τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης. Εξάλλου, η ανιδιοτελής επιδίωξη του δημόσιου συμφέροντος εκ μέρους των διοικητικών οργάνων αποτελεί κανόνα που ισχύει αυστηρά στην ελληνική έννομη τάξη. Η παραβίαση του κανόνα αυτού αποτελεί μορφή παρανόμου, όπως επίσης μορφή παρανόμου αποτελεί και η κατάχρηση εξουσίας, που αναφέρεται στην εσωτερική νομιμότητα της διοικητικής πράξης.

Ως διαφθορά του διοικητικού οργάνου ορίζεται η κατά παράβαση της αρχής τη νομιμότητας ή η κατά κατάχρηση εξουσίας (κατ' άλλη διατύπωση) εξυπηρέτηση ιδιοτελούς σκοπού. Επομένως η διαφθορά, ανεξάρτητα από την ειδικότερη μορφή με την οποία εκδηλώνεται, στοιχειοθετεί παραβίαση της αρχής της νομιμότητας και συνιστά παράνομη διοικητική δράση.

Έλεγχος νομιμότητας είναι ο έλεγχος που ασκείται από διοικητικό ή δικαστικό όργανο στις πράξεις άλλου οργάνου, με σκοπό να διαπιστωθεί, αν κατά την κατάρτιση των πράξεων αυτών το διοικητικό όργανο συμμορφώθηκε προς τους κανόνες που διέπουν τη δράση του και καθορίζουν το περιεχόμενο της ενέργειάς του.

Ασκώντας των έλεγχο νομιμότητας το ιεραρχικά προϊστάμενο όργανο, προκειμένου να αποτρέψει ή να εκμηδενίσει την εκδήλωση δραστηριότητας από μέρους του ιεραρχικά κατώτερου οργάνου που δεν επιθυμεί ο νόμος, είτε προληπτικά αρνείται να εγκρίνει την έκδοση της πράξης, είτε κατασταλτικά ακυρώνει ολικώς ή μερικώς την ελεγχόμενη πράξη, όταν δεν είναι νόμιμη.

Αυτό σημαίνει ότι η διαφθορά των οργάνων της δημόσιας διοίκησης ελέγχεται προληπτικώς ή κατασταλτικώς, μέσω του ελέγχου νομιμότητας υπό οποιαδήποτε μορφή του.

Η πρακτική αξία του ελέγχου εντοπίζεται στη δυνατότητα αποκάλυψης, πρόληψης ή καταστολής των φαινομένων διαφθοράς στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης και

ενεργοποίησης των κυρωτικών μηχανισμών που προβλέπονται χάριν της προστασίας κατά πρώτον λόγο του δημόσιου συμφέροντος, και κατά δεύτερον λόγο των συμφερόντων των διοικουμένων.

Οι έλεγχοι που συνίστανται σε έλεγχο νομιμότητας ή περιέχουν στοιχεία τέτοιου ελέγχου, μπορεί να διακριθούν, με κριτήριο τη θέση του ελέγχοντος οργάνου σε σχέση με το διοικητικό φορέα επί του οποίου ασκείται ο έλεγχος α) σε αυτούς που ασκούνται εντός του χώρου της Δημόσιας Διοίκησης από όργανα που ανήκουν σε αυτή, στα πλαίσια του λεγόμενου αυτοελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και β) σε αυτούς που ασκούνται εκτός της Δημόσιας Διοίκησης, από όργανο δηλαδή εξωτερικό σε σχέση με αυτή, όπως είναι ο δικαστικός και κοινοβουλευτικός έλεγχος. Στο πλαίσιο της σημερινής εκδήλωσης θα ασχοληθώ μόνο με το πρώτο είδος ελέγχων

II. Έλεγχος νομιμότητας εντός της Δημόσιας Διοίκησης

Στην πρώτη κατηγορία ελέγχων, οι οποίοι σημειωτέων ιστορικά προηγούνται κάθε άλλος είδους ελέγχου, ανήκουν οι εξής έλεγχοι:

1. Ο ιεραρχικός έλεγχος

Ο ιεραρχικός έλεγχος είναι ο έλεγχος που ασκείται από τα ιεραρχικώς ανώτερα στα ιεραρχικώς κατώτερα όργανα. Αποτελεί απόρροια της ιεραρχικής σχέσης των διοικητικών οργάνων, που αντιστοιχεί στην ιεραρχική οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης, αφού λογική συνέπεια της σχέσης αυτής είναι η αρμοδιότητα του ανωτέρου οργάνου να ασκεί έλεγχο στις πράξεις του κατωτέρου, δηλαδή κατά προέχοντα λόγο να εξετάζει τη νομιμότητα της διοικητικής συμπεριφοράς του υφισταμένου. Ο ιεραρχικός έλεγχος είναι κατ' αρχήν έλεγχος νομιμότητας ,μπορεί δε να είναι είτε προληπτικός είτε κατασταλτικός, ανάλογα αν ασκείται πριν ή μετά την έκδοση της ελεγχόμενης διοικητικής πράξης .

Μάλιστα η δυνατότητα άσκησης προληπτικού ελέγχου είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την αντιδιαφθορά, αφού δρα προληπτικώς, προλαμβάνοντας σκοπούμενες συμπεριφορές διαφθοράς πριν από την ολοκλήρωσή τους. Για παράδειγμα ο Προϊστάμενος Διοικητικής Υπηρεσίας ή ο αρμόδιος Υπουργός, πληροφορούμενος ότι πρόκειται να εκδοθεί μη νόμιμη οικοδομική άδεια επεμβαίνει και δίνει εντολή προς τον ιεραρχικώς υφιστάμενο υπάλληλο να απόσχει από κάθε σχετική ενέργεια. Όταν μάλιστα διαπιστώνεται ότι το υφιστάμενο διοικητικό όργανο πρόκειται να εκδώσει αντίθετη προς το νόμο διοικητική πράξη, επιδιώκοντας ιδιοτελής σκοπούς, δηλαδή όταν πρόκειται για πράξη διαφθοράς, ή ακόμα περισσότερο για διάπραξη ποινικού αδικήματος από τα εμπύπτονα στην έννοια της

διαφθοράς, ιδρύεται υπηρεσιακή υποχρέωση του ιεραρχικώς υπερκείμενου οργάνου να προλάβει την εκδήλωση της παρανομίας, επ' απειλή μάλιστα των κυρώσεων που προσιδιάζουν στην κάθε περίπτωση (πειθαρχικές, ποινικές, αστική ευθύνη).

Εξάλλου, στο πλαίσιο του κατασταλτικού ιεραρχικού ελέγχου, που σημειωτέον μπορεί να αφορά και πράξεις διακριτικής ευχέρειας, το ιεραρχικώς ανώτερο όργανο μπορεί να άρει την παρανομία, ακυρώνοντας ή τροποποιώντας τη διοικητική πράξη, ανάλογα με την έκταση της παρανομίας που εμφίλοχώρησε.

Ο ιεραρχικός τέλος έλεγχος έχει το πλεονέκτημα ότι ασκείται και αυτεπαγγέλτως, τούτο δε είναι ιδιαίτερα χρήσιμο όταν πρόκειται για συμπεριφορές που εμπíπτουν στην έννοια της διαφθοράς, αφού όπως είναι γνωστό συνήθως αυτές γίνονται στο σκοτάδι, ενώ πολλές φορές δεν υπάρχει θιγόμενο πρόσωπο, ενδιαφερόμενο να προβεί σε καταγγελία.

2. Διοικητικές Προσφυγές

Οι διοικούμενοι έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν στις διοικητικές αρχές έγγραφες αναφορές. Οι προσφεύγοντες μπορούν να περιλαμβάνουν στις αναφορές τους αιτιάσεις για τη νομιμότητα ενεργειών ή παραλείψεων της Διοίκησης και να προβάλλουν με αυτές αιτήματα για επανόρθωση ή την αποτροπή της βλάβης που υφίστανται. Οι αναφορές αυτές, εφόσον έχουν ως αίτημα την ανάκληση ή ακύρωση ή τροποποίηση διοικητικής πράξης, καλούνται διοικητικές προσφυγές και διακρίνονται: α) στις απλές ή άτυπες β) στις ειδικές και γ) στις ενδικοφανείς προσφυγές. Η άσκηση των διοικητικών προσφυγών, ανεξαρτήτως της συστηματικής κατάταξης του τους σε μια από τις προαναφερθείσες κατηγορίες, μπορεί να οδηγήσει σε έλεγχο νομιμότητας της συμπεριφοράς των διοικητικών οργάνων. Το χαρακτηριστικό αυτό γνώρισμά τους, καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού, δηλαδή η ανάκληση, η ακύρωση ή η τροποποίηση της διοικητικής πράξης, τον καθιστούν χρησιμότητα μηχανισμό για την αντιμετώπιση της διαφθοράς. Μάλιστα αποτελεί το μόνο τρόπο αντίδρασης του προσφεύγοντος πολίτη, που θίγεται από συμπεριφορές διαφθοράς, όταν α) αυτός έχει χάσει την προθεσμία προσφυγής στη Δικαιοσύνη ή β) αδρανή για οποιοδήποτε λόγο ο ιεραρχικός έλεγχος. Πράγματι στην τελευταία αυτή περίπτωση δίδεται η δυνατότητα να γίνουν γνωστές στο ανώτερο ιεραρχικώς όργανο που επιλαμβάνεται της προσφυγής οι απόψεις του προσφεύγοντος για τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης και ενδεχομένως τίθενται υπόψη του κρίσιμες περιστάσεις που προσδίδουν σ' αυτή τον χαρακτήρα πράξης διαφθοράς και που δεν είναι σ' αυτό (ανώτερο διοικητικό όργανο) γνωστές, ώστε να μπορέσει να επέμβει και να άρει τις συνέπειες της παρανομίας.

3. Διοικητική Εποπτεία

Ιδιαίτερη μορφή του διοικητικού αυτοελέγχου αποτελεί η διοικητική εποπτεία. Η διοικητική εποπτεία ασκείται από την κρατική διοίκηση στα όργανα και τις πράξεις των αυτοδιοικούμενων δημόσιων νομικών προσώπων, εφόσον προβλέπεται από το σύνταγμα ή το νόμο. Η διοικητική εποπτεία συνιστά συνήθως έλεγχο νομιμότητας, ασκούμενο είτε προληπτικώς (έγκριση πράξεων σημειωτέον πρόκειται για την εντονότερη μορφή εποπτείας) είτε κατασταλτικώς (ακύρωση πράξεων).

Η εποπτεία ασκείται αυτεπαγγέλτως από το εποπτεύον διοικητικό όργανο και γιαυτό ο νόμος συχνά προβλέπει την υποχρέωση του εποπτευόμενου δημόσιου νομικού προσώπου να κοινοποιεί ή να υποβάλλει προς έγκριση τις πράξεις του. Βεβαίως δεν αποκλείεται η διοικητική εποπτεία να ασκηθεί και εξ' αφορμής αναφοράς του διοικούμενου με αίτημα τη πρόκληση ελέγχου και την άρση της ενέργειας του εποπτευόμενου που θεωρείται μη νόμιμη. Πρόκειται για τη λεγόμενη εποπτική προσφυγή.

4. Εσωτερικός έλεγχος (internal audit)

Με το νόμο 3492/2006 προβλέπεται η σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου (internal audit) σε όλα τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες της χώρας καθώς και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους, στο πλαίσιο προστασίας των οικονομικών τους συμφερόντων. Επίσης προβλέπεται η σύσταση τέτοιων μονάδων (εσωτερικού ελέγχου) σε όλους τους φορείς που εποπτεύονται από τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες της χώρας, αν αυτοί έχουν προϋπολογισμό άνω των 3 εκατομμυρίων ευρώ.

Ως εσωτερικός έλεγχος (internal audit) νοείται, σύμφωνα με το νόμο, η ανεξάρτητη ελεγκτική – συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, που ασκείται με τη χρήση συστημικών και δομημένων μεθοδολογιών. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

Σημειωτέον ότι το «σύστημα εσωτερικού ελέγχου» (internal control), είναι μια γενικότερη έννοια, είναι δηλαδή το συνολικό σύστημα ελέγχων που εφαρμόζει η διοίκηση και εξασφαλίζει τη συμμόρφωση στις πολιτικές της Διοίκησης, διασφαλίζει τα περιουσιακά στοιχεία και πόρους του φορέα μέσω πιστοποίησης της πληρότητας και ακρίβειας λογιστικών εγγραφών και καταστάσεων και παρέχει επίκαιρες και αξιόπιστες δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες.

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι έλεγχος τακτικός, συστημικός, που γίνεται με την εφαρμογή σύγχρονων μεθοδολογιών. Είναι έλεγχος κυρίως διαδικασιών, μέσα από τον οποίο ελέγχεται κυρίως η νομιμότητα των επί μέρους ενεργειών που συγκροτούν την όλη διαδικασία. Μπορεί δε να αποβεί ιδιαίτερος χρήσιμος στην πρόληψη και περιστολή της διαφθοράς. Διότι πρώτον είναι έλεγχος σχετικώς ανεξάρτητος, αφού οι ελεγκτές που διενεργούν τον έλεγχο αυτό, βρίσκονται εκτός της ιεραρχίας των υπηρεσιών που ελέγχουν και συνήθως αναφέρονται απευθείας στον Υπουργό. Και δεύτερον είναι έλεγχοι τακτικοί και συστημικοί που χαρακτηρίζονται από την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων όπως είναι η μέθοδος αναλύσεως των κινδύνων.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι, σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3492/2006, εδώ και λίγους μήνες έκαστο Υπουργείο περιλαμβάνει στην ιεραρχική του δομή Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ως ανεξάρτητη ελεγκτική – συμβουλευτική υπηρεσία, η οποία παρέχει διαβεβαίωση για την επάρκεια των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του εκάστου Υπουργείου. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό.

5. Ειδικό Έλεγχος

Το ελεγκτικό σύστημα της Δημόσιας Διοίκησης συμπληρώνεται από ελέγχους που ασκούνται από ένα πλέγμα ειδικών ελεγκτικών μηχανισμών, οι οποίοι ανήκουν μεν όλοι στον κορμό της Δημόσιας Διοίκησης, διακρίνονται δε σε επιμέρους κατηγορίες με κριτήριο το βαθμό ανεξαρτησίας τους από αυτή. Έτσι λοιπόν, στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται τα λεγόμενα Αυτοτελή Σώματα ή Αρχές, τα οποία δεν συνιστούν μεν Ανεξάρτητες Αρχές, αλλά διατηρούν την αυτοτέλειά τους ως προς την διενέργεια ελέγχων, π.χ. το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας & Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.), το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) κ.λπ. Στη δεύτερη κατηγορία ελεγκτικών μηχανισμών εμπίπτουν οι Ειδικές Υπηρεσίες, οι οποίες ανήκουν μεν οργανικά σε κάποια Αρχή ή Υπηρεσία, αλλά διατηρούν κάποιο βαθμό αυτονομίας, τουλάχιστον από λειτουργική άποψη. Μπορώ να αναφέρω ως παραδείγματα τέτοιων ελεγκτικών υπηρεσιών την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Υπουργείου Οικονομικών και την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου. Στην τρίτη και τελευταία κατηγορία ελεγκτικών μηχανισμών ανήκουν τα Ειδικά Ελεγκτικά Κέντρα, τα οποία υπάγονται σε ορισμένη υπερκείμενη Υπηρεσία, διατηρώντας de jure de ή facto περιορισμένη αυτονομία σε σχέση με αυτή. Τέτοια Ειδικά Ελεγκτικά Κέντρα είναι π.χ. το Κέντρο Ελέγχου

Φορολογουμένου Μεγάλου Πλούτου (ΚΕΦΟΜΕΠ), το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (ΚΕΜΕΕΠ), οι Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης Υπουργείου Οικονομικών κ.λπ.

Τα παραπάνω ελεγκτικά όργανα ασκούν προεχόντως έλεγχο νομιμότητας και είτε χαρακτηρίζονται από την εξειδίκευση του σε ορισμένα αντικείμενα της δημόσιας διοίκησης, ή έχουν γενικότερη ελεγκτική αρμοδιότητα, όπως το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ).

Είναι δε όλα πολύ σημαντικά για την καταπολέμηση της διαφθοράς, κυρίως λόγω της συγκροτημένης οργανωτικής δομής τους, της ελεγκτικής εμπειρίας που έχουν αποκτήσει και της εξειδίκευσής τους.

Χαρακτηριστικό όμως όλων αυτών των μηχανισμών είναι ότι λογοδοτούν σε άλλα διοικητικά υπερκείμενα όργανα και δεν διαθέτουν πλήρη ανεξαρτησία. Για το λόγο αυτό διακρίνονται από την επόμενη κατηγορία οργάνων ελέγχου που θα εξετάσουμε

III. Έλεγχος νομιμότητας από ανεξάρτητα όργανα

Προεξάρχοντα ρόλο στον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων που εκδίδουν τα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης διαδραματίζουν οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές. Εκ του Συντάγματος και των νόμων αυτές απολαμβάνουν πλήρη λειτουργική ανεξαρτησία, καθόσον δεν υπάγονται ιεραρχικά στην εκτελεστική εξουσία, αλλά λογοδοτούν στη Βουλή μέσω εκθέσεων που υποβάλλουν. Με άλλα λόγια οι Ανεξάρτητες Αρχές εκφεύγουν του συστήματος ιεραρχικής διάρθρωσης της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Τέτοιες Αρχές, με εξαίρετες επιδόσεις στο πεδίο της καταπολέμησης της διαφθοράς είναι ο Συνήγορος του Πολίτη, ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, η Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων κ.λπ. Επιτρέψτε μου, ωστόσο, χάριν συντομίας, να αναφερθώ ενδεικτικά μόνο σε δύο από αυτές τις Ανεξάρτητες Αρχές: τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και τον Συνήγορο του Πολίτη.

1. Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης

Ο ΓΕΔΔ είναι Αρχή που συνεστήθη με το ν. 3074 /2002 (ΦΕΚ Α΄ 296) σε συμμόρφωση με τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας για τη θέσπιση επιτελικού συντονιστικού οργάνου της δράσης των Σωμάτων και των Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου. Αποτελεί μηχανισμό

ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης και συντονιστικό όργανο άλλων ελεγκτικών οργάνων και έχει ως αποστολή:

- τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης,
- την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του έργου των ελεγκτικών σωμάτων της δημόσιας διοίκησης
- τον εντοπισμό των φαινομένων της διαφθοράς και κακοδιοίκησης.

Το πεδίο δράσης του περιλαμβάνει τον έλεγχο όλων των δραστηριοτήτων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τον ιδρυτικό του νόμο, και οι αρμοδιότητες του δεν είναι μόνο κατασταλτικές, αλλά και προληπτικές, με την έννοια των παρεμβάσεων προς τη Διοίκηση για τη λήψη διοικητικών μέτρων και προς την Κυβέρνηση για νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ο ΓΕΔΔ προεδρεύει του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.), το οποίο έχει ως σκοπό την παρακολούθηση και το συντονισμό του έργου της επιθεώρησης και του ελέγχου, που διενεργείται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και από όλα τα ιδιαίτερα Σώματα Επιθεώρησης και Ελέγχου.

2. Ο Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη ιδρύθηκε ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή με το ν. 2477/1997 (ΦΕΚ Α' 59) και έχει ως αποστολή τη διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 1 του προαναφερόμενου νόμου, για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Έχει επίσης ως αποστολή του την προάσπιση και προαγωγή των συμφερόντων του παιδιού, καθώς και την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο στην αντιδιαφθορά αφού μέσα στο μεγάλο πλήθος των πολιτών που χειρίζεται μπορεί να προσκρούσει σε περιστατικά διαφθοράς ή να ανιχνεύσει ενδείξεις για τέτοια περιστατικά διαφθοράς και να παραπέμψει την υπόθεση σε αρμόδια για τη διερεύνησή τους όργανα.

IV. Ο έλεγχος νομιμότητας στη Δημόσια Διοίκηση και το Στρατηγικό Σχέδιο του Εθνικού Συντονιστή κατά της Διαφθοράς

Στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο, που εφαρμόζουμε αποδίδεται μεγάλη σημασία στο συνολικό ελεγκτικό σύστημα της χώρας, ως μέσο πρόληψης και περιστολής της Διαφθοράς.

Μέσα στους κύριους στρατηγικούς στόχους του Σχεδίου αναφέρεται η ενίσχυσή του, με την ανάπτυξη των εξής «κύκλων άμυνας» κατά της διαφθοράς:

α) Ενός πλήρους και σύγχρονου κύκλου εσωτερικών ελέγχων

β) Ενός ισχυρού κύκλου εξωτερικών ελέγχων, με χαρακτηριστικά ανεξαρτησίας και ενισχυμένες δομές

Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν τη Δημόσια Διοίκηση

γ) Ένα τρίτο κύκλο ελέγχων, που αποτελείται από τους οι διάφορους δικαστικούς ελέγχους της διαφθοράς.

δ) Τέλος, αναφέρεται ως έσχατος κύκλος άμυνας της διαφθοράς ο κοινοβουλευτικός έλεγχος.

Στο πλαίσιο των σχεδιασμών αυτών

- Κάνουμε καταγραφή και κατηγοριοποίηση των πολυάριθμων ελεγκτικών μηχανισμών
- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης σχεδιάζουμε μία εις βάθος ανάλυση του όλου συστήματος διοικητικών ελέγχων με σκοπό των εκσυγχρονισμό και τον εξ ορθολογισμό του. Προς το σκοπό αυτό είμαστε σε επαφή με διεθνείς οργανισμούς για την παροχή από αυτούς τεχνικής βοήθειας
- Ετοιμάζουμε ένα επιμορφωτικό 18μηνο πρόγραμμα για το προσωπικό των ελεγκτικών μηχανισμών που αναμένεται να ξεκινήσει από το νέο έτος.
- Δίνουμε προτεραιότητά στους στοχευμένους ελέγχους, με βάση τη μέθοδο της ανάλυσης κινδύνων
- Ερευνούμε τις ανάγκες των ελεγκτικών και άλλων αρχών σε ανθρώπινους και υλικούς πόρους κλπ.